

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vitae Sanctorvm

Lippeloo, Zacharias

Coloniae Agrippinæ, 1603

Martyrvm S. Anastasiae: Pvblj viri clarißimi, sed Gentilis & sceleratißimi
coniugis, quam tamen virginem permansiss, dammodo colligi potest:
Itemq[ue] Theodotæ & trium filioru[m] eius. Ex eo quod ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-42787

MARTYRIVM S. ANASTASIAE: PV-
 blij viri clarissimi, sed Gentilis & sceleratissimi
 conjugis, quam tamen virginem permansisse,
 ex eius prima epistola ad Chryfogonum quo-
 dammodo colligi potest: Itemq; Theodota &
 trium filiorū eius. Ex eo quod est apud S. Ma-
 taphrasen. Coronata sunt anno Christi 303.
 Marcelli Papæ 7. Diocletian. & Maximian.
 Imp. 20.

Vide Tom.
 2. Annal. C.
 Baron. &
 Not. Mar-
 tyr. Roman.

25. Decē.

Patria &
 pirætes eius.
 * vi patet ex
 1 epistola ad
 Chryfogonū.

A Chryfoga-
 no docetur
 fidem Chri-
 stianam.
 Iungitur in-
 uita Publio.

In vili habi-
 tu adit car-
 ceres & mi-
 nistrat san-
 ctis.

Martius eam
 affligit.

ANASTASIA nobilissima Romana: vr-
 bis foemina, viri cuiusdam Prætextati
 sed ethnici,* Christianæ tamen matris
 filia, generis splendore & corporis pulchritu-
 dine, animæ nobilitate & morum honestate
 nulli prorsus secunda, cum ab infantia Chri-
 sti cognitione fideiq; mysterijs à Chryfogono
 exactè esset imbuta, hac vna in re meritò infeli-
 x reputari poterat, quòd à patre, inuita pla-
 nè, viro Gētili & Christianæ religionis infen-
 sissimo hosti, Publio nomine, matrimonij via-
 culo copulata fuerit. Horrebat illa viri con-
 suetudinem; eoq; in rerum publicarum ad-
 ministratione occupato vili induta habitu, v-
 nica comitante ancilla, carceres obibat: custo-
 dibusq; pecunia delinitis, martyrum curabat
 corpora: lauabat pedes: comam expurgabat:
 pilos tondebat; vulnera mundabat: nullumq;
 officij & charitatis genus omittens, Christi
 confessores, qua poterat reuerentia tractabat,
 palcebat, fouebatq;e. Hæc cum Publium late-
 re non possent, qua erat in omnes Christianos
 crudelitate, ipsam quoque coniugem domesti-
 co diu multumq; carcere afflictauit; & pro-
 fectu-

fecturus ad Persas, sub custodia in vinculis dereliquit; de ea supplicium post reditum sumpturus. Sed diuina prouidentia, in ipso itinere morbo confectus interiit: & Anastasia vinculis soluta, libertatiq; restituta, pristina pietatis officia resumpsit: seseq; totam cum bonis, quæ relicta fuerant, Christianorum præcipuè confessorum ac martyrum vlui atque obsequio mancipauit.

Interea cum Diocletianus odio Christiani nominis vehementer incensus, multa de sanctissimi viri Chrysogoni virtutib. inaudisset, hominem suo confestim tribunali fitti, & in Christi confessione constantem capite plecti iussit. Eadem illa persecutione tres quoque eximia pietate sorores, Agape, Chionia & Irene in Christi confessione constantes glorioso certamine martyrium subièrunt: quorum omnium reliquias S. Anastasia, martyrū cum primis studiofissima, preciosis vnguentis conditas honorifice composuit. Et hæc quidem Aquileiæ; vbi tunc Anastasia, relicta Vrbe, Christi confessoribus martyribusq; suam nauabat operam.

Fuit quoque eodem tēpore Theodota Christianæ religionis apud Diocletianum accusata: matrona cum corporis animiq; dotib. ornatissima, tum religione & fide in Deum sanctantissima. Erat ex Bithyniæ ciuitate Nicea oriunda, & inquilina cū Anastasia & trib. liberis in Macedonia, paria pietatis suæ & religionis documenta præbebat. Cū autem ante Imperatoris tribunal consisteret, Leucadius quidam admiranda illius pulchritudine captus, eam sibi ab Imperatore poposcit coniugē:

*Maritus ei
moriatur.*

*S Chrysogono
capite
caeditur.*

*Harum sororum
martyrium
quære
1 April. To-
mo 2.*

*Theodota
martyr.
Eius patria.*

indi-

indignum asserens tanta tamque eximia venustate foeminam ad exitium rapi. Diocletianus haud grauatè Leucadij postulato annuoratus illius blanditijs facilè eam à Christi confessione ad deorum cultum perducendam. Igitur Leucadius gaudio exultans domum suam Theodoram abduxit: nihil non moliens ut eam suæ impietatis participem faceret. At illa cernens hominem nullum non mouere lapidem. Si, inquit, propter opes & pecunias me tibi coniugem postulas, eccè tibi cedo omnibus solo Christo Deo meo contenta. Sin ut amplèxibus fruaris, oleum sanè & & operam perdis: cum ego neque ferro, neque igne, neq; vllis deniq; supplicijs à Christi amore auellenda sim.

Immutabilis eius constantia.

Angusti sunt carceres propter multitudinè Christianorū captiuorum.

Intereà Diocletianus audiens tantà esse captiuorum multitudinem, qui pro Christiana religione in vinculis tenebantur, ut carceres quanquam amplissimi eorum minimè capaces essent, præcepit, ut innumerabilis multitudo, quouis supplicij genere, è medio tolleretur: locusque carceribus daretur. Fuit illic in omnes atrociter sæuitum: ita ut in sequenti luce Anastasia solita pietatis officia martyribus exhibitura veniens, carceres planè vacuos inueniret. Tum verò animo penè deficiens, fudit lachrymas, & concaua ergastuli loca foemineo complens eiulatu, martyrum agones deplorabat. Accurrunt quidam è custodibus relicti, eamque flentem & eiulantè ad Florum Illyrici Præfectum perducunt. Is quanquā puniendæ illius constantiæ, qua in confessione utebatur, magno ardore teneretur, tamen quia fas nò esse sciebat illustri genere foeminā supplicijs

S. Anastasia denuò comprehēditur.

cijs subdere, eam ad Imperatorem transmisse. Ille verò de facultatibus eius magis quàm de honore deorum suorum sollicitus: Vbi, inquit, aurum, vbi sunt opes, quas à patre tuo viro clarissimo & summo deorum amico accepisti? Cui Anastasia: Si adhuc reliquum mihi foret auri, quo Christi seruis subuenirem, non utique me tibi tradidissem. Nunc autem quia omnia, ut oportuit, erogata sunt: quod mihi reliquum est, ipsum quoque corpus Christo meo offerre volui.

Constantissime respondet Diocletiano.

His auditis Imperator, veritus ne tantę prudentiæ, constantiæque femine succumberet, eam Præfecto examinandam tradidit: qui post blanditias minasque frustra adhibitas, eam ad Vlpianum Capitolij Pontificem adduxit: ut a suo, quo plurimum valere putabatur, eam in fraudem impietatis impelleret. Adhibuit ille cuncta quę potuit patris sui satanę instrumenta; opes; diuitias; honores; vestium ornatu; gemmarum splendorem: lectos argento incrustatos, & stragulis elegantibus adornatos: ceteraque id genus stultorum ludibria: quin etiam contraria contrarijs opponens, enses micantes: vincula maleficiorum: flagella: lapides, lebetes æneos: sartagine: vngulas: aliaque aspectu sanè horribilia: quo vel sic terrorem incuteret vel reb. lætis & externo homini gratissimis constantem animi eius virtutem emolliret. Cùmque singulari animi magnitudine pia matrona cuncta despiceret, Vlpianus virtutem admiratus, in tertium diem causam discutiendam distulit. Illa verò morę, propter martyrij desiderium, impatiens: iam inquit, existima hos tres dies elapsos

Vlpianus Capitolij pontifex, nititur eam euertere.

Non patitur differri martyrium suum.

elapfos esse. Nam eadem, quę nunc, animi tunc erit sententia.

*Triduana
eius inedia.*

Sperans nihilominus Pontifex tempore tam virtutem cessuram, tradidit eam mulieribus gentilibus, vt eam effœminato sermone blandirijsque emollirent. At illa toto illo tempore cibi omnis potũque expers, inter inanes mulierum strepitus, Christi opem implorabat assiduò, vnico tantum studio sollicita, ne desiderata martyrij gloria fraudaretur. Die verò tertio Vlpianus vt audiuit immotum eius animum, in aulam furore & amentia plenus insiliens, cum in eam manus iniicere nefarias, & aliquid inhonestum prophanis dijs dignũ gerere conaretur, diuinitus oculorum luce orbatus & acri insuper dolore cruciatus in tenebris miser palpitare cœpit. Nec multo posterioribus dolorum telis confixus, pollutã dijs suis animam tradidit.

*Pontifex fit
cecus & vitam
amittit.*

Exindẽ Anastasia libertatem consecuta, protinus ad Theodotam abiit; quã suis colloquijs monitijsque egregiẽ confirmauit. Paucis verò post diebus Comes Leucadius ex Bithynia reuersus, vt vidit Anastasiam Theodorę adherentem, atque pijs sermonibus ad certamen pro Christo subeundum hortantem, haud mediocri percitus furore, Anastasiam quidem statim iudiciario tribunali vinctam obculit: Theodotam verò Proconsuli Bithyniæ ocys transmisit. Qui tentata primum per blanditias matronę voluntate, cum in vanum se verba facere animaduerteteret, tyrannus vnum è filijs Euodium nomine accipiens, antè matris oculos virgis crudeliter cadi mandauit. Quod videns

*S. Theodota
mittitur captiua in Bi
thyniam.*

videns generosa mater: Quin tu, inquit, nate, fortiter has plagas pro Christo perferto: Hæc enim supplicia sempiternos tibi honores & immarcescibilem æternæ vitæ coronam cõciliabũt. Stra viriliter nate, nè succumbas. Aderit citò ipse Dominus Christus Iesus, qui suauißima consolatione omnem lachrymam ab oculis absterget.

*Euodius
Theodotæ
filium acriter
ceditur.
S. Theodota
egregiè con-
fortat filium
suum.*

His Proconsul animo vel maximè incensus maligni dæmonis suggestiõne improbum capit consilium. Viro enim petulanti & œstro libidinis insanienti castissimam matronam tradidit illudendam. Erat ei nomen Hyrtacus: qui simulac manum in eam iniocere tentavit, ab angelo Dei aded grauiter cæsus est, vt profluente è naribus cruore, tota facie liuidus recederet. Vndè magis conturbatus Proconsul eam vnà cum filijs ignis incendio condemnauit. Itaq; ardentem cum trib. liberis ingressa fornacem, læti omnes & alacres suas Christo animas reddiderunt.

*Uitio diuina
in virum li-
bidinosum.
S. Theodota
cum tribus
filijs in for-
nace reddidit
spiritum.*

Porro Anastasia in vinculis tenebatur apud Præfectum Illyrici: qui cum tota mentis auiditate opibus illius inhiaret, fraudulenter accedens: Quandoquidem, inquit, Christus tuus præcepit diuitiarum contemptum: cede mihi pecunijs, & possessionibus cunctisque facultatibus: quò deinceps liberè Deo tuo seruire valeas. Ad ea Christi famula respõdens: Sed enim (inquit) ò Iudex alicubi dictum est in Euangelij à meo Christo: Vende omnia quæ habes, & da pauperibus, & habebis sic thesaurum in cælis. Itanè ergo, tibi homini diuiti & opulento pauperum facultates tradam? Commotus ira

Matth. 19.

D d d Præ-

Præfectus, eâ cū alijs numero 120. in profundâ
maris submergi iubet. Eo verò mortis discrimine
B. Theodotę adiutorio mirabiliter eruas,
tertio post die præsidis mandato trib. fuit alligata
palis; sicque consummanda, igne undique
circūdāta: quæ quidem in medijs flammis eam
continua inedia cruciandam in vincula protrusit:
vbi postquam dies sexaginta, omni licet alimento
destituta securè & sanè exegisset, indignans
& fremens, tyrannus eandem placidè Christo
spiritum commendans, mente hilarè vita excessit.
Sacrum eius corpus Appollonia claro genere
matrona, domi suæ reuerenter condidit, atque
in horto honorificè sepeliuit, inclytis admodum
postea glorificatum miraculis.

*S. Anastasia
victrix mi-
grat ad Do-
minum.*

VITA ET MARTYRIVM S. EVGENIAE

*Vide Tom. 2
Annal. C.
Baron. &
Notat. ad
Martyrol.
Rom.*

*nia virginis Romana nobilissima: Philippi
Patris eius, Prothi & Hyacimbi Eunuchorum.
Ex eo quod est apud Metaphrasten. Passa sunt
anno Christi 262. Dionys. Papæ 2. Valeria. &
Gall. Imp. 8.*

*25. Decēb.
Patria &
parētes eius.*

BEATA Eugenia, animo vti generosa, sic
specie & pulchritudine admodum in-
clytā, parentibus Romanis orta est, nara-
lium splendore quidem illustrissimis: ac cul-
tui idolorum plurimū deditis; patre nimirum
Philippo: matre verò Claudia. Erant
autem ei fratres germani Auita & Sergius.
Porrò pater eius ob meritorum claritudinem
ab Imperatore Commodo eximia dignitate
sublimatus, Præfectura videlicet totius Aegy-
pti,

*Philippus
pater eius
exaltatur ab
Imperatore.*